

דף קכט.

עין משפט א.ב.ג.

אור"ח סימן של פעיף ג.

ג. נקראת יולדת לחלל עליה השבת משעה שתשב על המשבר, או משעה שהדם שותת ויורד או חברותיה נושאות אותה בזרועותיה שאין לה כח ללכת ז.

עין משפט ד.

אור"ח סימן של פעיף ד.

ד. כל שלשה ימים הראשונים ח מהלידה אפי' אמרה אינה צריכה ט מחללין עליה השבת, ומשלשה ימים ועד שבעה ימים אם אמרה שאינה צריכה י אין מחללין עליה כ, מכאן ואילך אפי' אמרה שצריכה אין מחללין עליה אלא הרי היא כחולה שאין בה סכנה ל עד ל' יום.

עין משפט ה.

אור"ח סימן שכה פעיף יז

יט. חולה שאין בו סכנה שנפל למשכב אין מחללין עליו השבת באיסור תורה, אפי' יש בו סכנת אבר מ. אבל לחלל עליו ע"י ישראל באיסור דרכנן בידים יש מתירין נ גם באין בו סכנת אבר.

- ז. ולענין קריאת המיילדת משעה שמרגשת קצת אפי' בספק מותר לקרוא לה, ט"ז ס"ק ב'.
- ח. ומונים משעת הלידה, כ"מ מרמב"ם פ"ב הלכה י"ג, אבל לא מחשיבין מעת לעת, מ"א ס"ק ז', וכן לענין ז' ול'. אבל בשו"ת הרא"ש כלל כ"ז כתב דג' ימים אלו מעת לעת, והמיקל בספק נפשות לא הפסיד. כה"ח אות כ"א.
- ט. אבל חברותיה אומרות שצריכה.
- י. אע"פ שחברותיה אומרות שצריכה אין מחללין, אבל כשהרופא אומר שצריכה מחללין, מ"א ס"ק ט'.
- כ. ואם אמרה צריכה, אפי' מאה רופאים אומרים אינה צריכה מחללין עליה דלב יודע מרת נפשו.
- ואם הרופא אומר שצריכה והיא אומרת שאינה צריכה מג' ועד ז' הב"ח כתב דאין מחללין, אבל הא"ר כתב דמחללין.
- ל. וצרכיו נעשים ע"י עכו"ם.
- מ. היינו באברים שאין בהם סכנת הגוף. כה"ח אות ק"ב.
- נ. אפי' בדבר שיש בו משום שחיקת סממנים אפי' יש מתירין, ט"ז ס"ק ח'. ובידים היינו בלא שינוי, כה"ח אות ק"ג.

וי"א דאם יש לו סכנת אבר **ו** עושין אפי' איסור תורה ואם אין סכנת אבר אין עושין ע"י ישראל כלל אפי' ע"י שינוי.

וי"א דאם אין בו סכנת אבר עושים בשינוי **ז**, ואם יש בו סכנת אבר עושין אפי' בלא שינוי.

וי"א אפי' יש בו סכנת אבר **ח** אין עושין לו דבר שהוא נסמך למלאכה מן התורה **ז**, ודברים שאין בהם סמך מן התורה עושין אפי' אין בהם סכנת אבר.

ודברי הסברא השלישית **ק** נראין.

הגה: מותר לומר לעכו"ם לעשות תבשיל לקטן שאין לו מה לאכול **ר**, דסתם צרכי קטן כחולה שאין בו סכנה דמי.

הגה: כשעושה העכו"ם מותר לחולה **ש** לסייעו קצת דמסייע אין בו ממש.

ו. והיינו נפל למשכב או שמצטער כ"כ עד שחלה כל גופו, אבל כשיש סכנת אבר אפי' אינו חולה כל גופו מותר לעשות לו איסור דרבנן ע"י ישראל לסברא זו, והיא דעת הר"ן ועיין במ"א ס"ק י"ב.

ז. וי"א היא דעת הרמב"ן, דבחולה שאין בו סכנה אפי' לאבר אחד אסור ע"י ישראל כי אם בשבות שיש בו שינוי ונעשה כלאחר יד, ט"ז ס"ק ז'. וזוהי הסברא השלישית שהסכים עליה מר"ן השו"ע, כה"ח אות ק"ז.

ח. זו דעת הרמב"ם כפי פי' הב"י, ט"ז ס"ק י"א.

ט. וי"א כמו לכחול העין שאסור מפני שהוא ככותב, או לעשות שום רפואה שיש בה חשש שחיקת סממנים, אבל שבות שאין עיקר למלאכה וסמך מן התורה כגון להעלות ולהחזיר השבר שאין דבר זה נעשה ע"י סממנים מותר אפי' ע"י ישראל, ב"י.

ק. שהיא דעת הרמב"ן כ"כ הט"ז בס"ק י"ב והמ"א בס"ק י"ד, ודלא כהב"ח דפירש שהכרעת מר"ן כדעת הרמב"ם, כה"ח אות ק"י, וה"ה ע"י עכו"ם מותר לכ"ע, הגר"א. ואם א"א ע"י שינוי או ע"י עכו"ם מותר לעשות כדרכו, ח"א, כה"ח אות קי"א.

ר. ואם אינו רוצה לאכול אוכל זה אלא ע"י אמו מותר, דאין באוכל שבישלו גוי אלא משום מוקצה.

ו ולפ"ז מותר להאכיל דבר מוקצה לחולה שאין בו סכנה, דקטן ג"כ הוי כחולה שאין בו סכנה, וכ"כ בשו"ת הרמ"א סי' ה', ומותר ג"כ לתת לרופא דיו וקולמוס ונייר לכתוב רציפט לחולה שאב"ס כשא"א ע"י עכו"ם, ואם אפשר יעשה ע"י שינוי, כה"ח אות קי"ד.

ש. ה"ה לאחר, ולא דוקא חולה ובלבד שבלי הסיוע שלו היה עושה העכו"ם המלאכה, ט"ז ס"ק י"ג.

עין משפט ו. אר"ח סימן של סעיף ו

ו. עושין מדורה ליולדת כל ל' יום אפי' בתקופת תמוז.^ת
הגה: ואם מותרים אחרים להתחמם נגד מדורה זו, עיין בסי' רע"ו.

עין משפט ז. אר"ח סימן שכח סעיף יח

יח. כ. הקיז דם ונצטנן א עושים לו מדורה אפי' בתקופת תמוז.

דף קכט :

עין משפט ג. אר"ח סימן רמ סעיף טו

טו. טו. לא ישמש והוא שבע או רעב אלא אחרי שיתעכל מזונו שבמעיו,
ולא ישמש ביום ההקזה.

המשמש מיטתו על מטה שתינוק עליה, אותו תינוק נכפה, והוא שאינו
בן שנה ושישן לרגליו ולא הניח ידו עליו.

עין משפט ה. אר"ח סימן תסח סעיף י

י. ט. מוליכין ומביאין כלים מבית האומן כל היום, אע"פ שאינם לצורך
המועד.

הגה: ונהגו שלא להקיז דם בשום ערב יו"ט^ב, ואין לשנות.

ת. שבת קכ"ט הרי"ף ורש"י, אך הרמב"ם אוסר, ועיין בכה"ח אות ל"ו. ויש לזהר לעשות
ע"י עכ"ם.

א. ה"ה מחמת שלג כמבואר ביומא ל"ה ע"ב לגבי הלל הזקן.

ב. והטעם משום דבערב שבועות הוא יום סכנה משום שבו יצא זיקא לעולם ששמו
טבוה ואם לא היו ישראל מקבלים התורה היה טובח אותם, וגזרו חז"ל בכל ערב יו"ט
שלא להקיז דם משום ערב שבועות כמו שאמרו בגמ' שבת קכ"ט ע"ב. לבוש.
ועיין בכה"ח אות ק"א כוונת הטבילה בערב יו"ט.

עין משפט ו.

או"ח סימן של סעיף ז

ז. הולד שנולד עושין לו כל צרכיו ורוחצין אותו^א וטומנין השליה^ד כדי שיהיה חם לולד, וחותכים הטבור. והוא שנולד לתשעה או לשבעה אבל בנוולד לשמונה או ספק בן שבעה ספק בן שמונה אין מחללין עליו את השבת אא"כ גמרו שערו וצפרניו.

ג. דבמקום צער ואין בהם מלאכה דאורייתא התירו, מ"א ס"ק י"ג. אבל ברמב"ם בפ' ב' הלכה י"ד כתב משום שסכנה היא לו אם לא יעשו לו כל צרכיו וא"כ משמע אפי' במלאכה מן התורה, ויש להחמיר. כה"ח אות ל"ט. וע"כ יש לחמם לו מים ע"י עכו"ם.
ד. ביום חול טומנין אותה בעפר כדי ליתן ערבון לארץ, ר"ח מירושלמי, וביום שבת טומנין אותה העשירים בשמן והעניים בתבן.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com